

Τα πάθη

77. Τα πάθη λέγονται με πολλούς τρόπους και διαιρούνται σε σωματικά και ψυχικά. Τα σωματικά υποδιαιρούνται σε οδυνηρά και σε αμαρτητικά. Τα οδυνηρά υποδιαιρούνται σε πάθη νόσου και πάθη παιδαγωγίας. Τα ψυχικά πάλι διαιρούνται σε θυμικά, επιθυμητικά και λογιστικά. Τα λογιστικά υποδιαιρούνται σε φανταστικά και διανοητικά. Από αυτά, άλλα είναι θεληματικά κι οφείλονται στην παράχρηση των πραγμάτων, κι άλλα ακούσια και γίνονται κατ' ανάγκην, γι' αυτό και λέγονται αδιάβλητα πάθη, τα οποία και παρακολουθήματα και φυσικά ιδιώματα τα ονόμασαν οι Πατέρες.

78. Άλλα είναι τα σωματικά πάθη και άλλα τα ψυχικά. Άλλα της επιθυμίας και αλλά του θυμού. Άλλα του λογιστικού και άλλα του νου και της διάνοιας. Επικοινωνούν όμως μεταξύ τους και βοηθούνται. Τα σωματικά, με τα πάθη του θυμικού. Επίσης, τα λογιστικά με τα νοερά, και τα νοερά με τα πάθη της διάνοιας και της μνήμης.

79. Πάθη του θυμού είναι η οργή, η πικρία, η κραυγή, η οξυθυμία, η θρασύτητα, η μταιοφροσύνη, η αλαζονεία και άλλα. Πάθη της επιθυμίας είναι η πλεονεξία, η ακολασία, η ακράτεια, η απληστία, η φιληδονία, η φιλαργυρία, και το χειρότερο απ' όλα, η φιλαυτία. Πάθη της σάρκας είναι η πορνεία, η μοιχεία, η ακαθαρσία, η ασωτία, η αδικία, η γαστριμαργία, η ακηδία, ο κομπασμός, η φιλοκοσμία, η φιλοζωία και άλλα. Πάθη του λογιστικού μέρους είναι ή απιστία, η βλασφημία, η πονηρία, η πανουργία, η περιέργεια, η διψυχία, η λαιδωρία, η καταλαλιά, η κατάκριση, ο εξευτελισμός του άλλου, η ευτραπελία, η υποκρισία, η ψευδολογία, η αισχρολογία, η μωρολογία, η υποουλόγητα, η ειρωνεία, η επίδειξη, η ανθρωπαρέσκεια, ο μετεωρισμός, οι επιορκίες, οι αργολογίες και τα λοιπά. Πάθη του νου είναι η οίηση, η έπαρση, η καυχησιολογία, η εριστικότητα, ο φθόνος, η αυταρέσκεια, η αντιλογία, η ανυπακοή, η φαντασία, η φαντασιοπληξία, η επιδεικτικότητα, η φιλοδοξία και τέλος η υπερηφάνεια, η αρχή και το τέλος όλων των κακών. Πάθη της διάνοιας είναι οι ονειροπολήσεις, οι μετεωρισμοί, οι αιχμαλωσίες, ο σκοτισμός, η τύφλωση, οι απομακρύνσεις προς τα άτοπα, οι προσβολές των λογισμών, οι συγκαταθέσεις σ' αυτούς, οι ροπές στο κακό, οι τροπές, οι παραρριπισμοί (αιφνίδιες εκτροπές) και τα όμοιά τους. Για να πούμε επιγραμματικά, όλα τα παρά φύση κακά βρίσκονται αναμειγμένα με τις τρεις δυνάμεις της ψυχής, όπως επίσης και όλα τα αγαθά συνυπάρχουν κατά φύση μ' αυτές.

Άγιος Γρηγόριος Σιναίτης

137 Ωφέλιμα Κεφάλαια

ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ τόμος Δ'

Ο

Όποιος ποθεί, να αποκτήσει την αιώνια ζωή, άμα βρει τον Υιό του Θεού, τα βρήκε όλα! Γιατί Αυτός είναι η ζωή. Και η ζωή μόνο σ' Αυτόν ευρίσκεται.

* * *

Κάποιοι όμως «λεπτοί», τάχα «καλλιεργημένοι» στα μυαλά, τάχα «ανοιχτόμυαλοι» και «ανοιχτομάτηδες», δεν την ευρίσκουν την ζωή στον Χριστό!

Και δεν τα καταφέρνουν να το καταλάβουν, ότι Αυτός είναι η ζωή!

Και λοιπόν;

Τον προσπερνάνε! Τον αφήνουν στην άκρη. Μα εξακολουθούν να ψάχνουν!

* * *

Και ψάχνουν να βρουν την αιώνια ζωή, εκεί που δεν υπάρχει.

Άγιος Γρηγόριος Νύσσης

Ο Χριστός είναι ΕΝΑΣ.

Ο Θεός,

❖ όταν αστράφτει και βροντάει, να σώσει θέλει!

❖ όταν σιωπάει, την έχει πάρει πια την απόφασή Του να τιμωρήσει!

Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου

Χωρίς Χριστό:

❖ Αληθινή ζωή, δεν υπάρχει

❖ Σωτηρία, δεν υπάρχει

❖ Αιώνια ζωή, δεν υπάρχει

Που είναι

η Αιώνια Ζωή

Ζωή μας είναι ο Χριστός.

* * *

Τί μας λένουν τα λόγια αυτά;

Η ζωή μας δεν είναι αυτή που ζούμε και αισθανόμαστε! αλλά κάποια άλλη!..

Φαίνεται ο Χριστός; Τον βλέπεις με τα μάτια σου; Τον αισθάνεσαι με τις αισθήσεις σου; Όχι!

Το ίδιο και η ζωή μας!

Που είναι;
Κέκρυπται! Που; Εν τω Θεώ! Συν τω Χριστώ!
Η αληθινή ζωή είναι κρυμμένη στον Θεό, μαζί με τον Χριστό! (Κολ. 3,3).
* * *

Πότε θα την απολαύσωμε αυτήν την ζωή; Την αληθινή ζωή;
Όταν θα φανερωθεί ο Χριστός.
* * *

Και τώρα;
Τώρα, ψάχνετε να την βρείτε!
Που; Είναι κρυμμένη!
Στον Χριστό.
Στα Λόγια Του.
Στα έργα Του.
Στα χαρίσματα Του.
Προσδοκώ Ανάστασιν νεκρών,
και ζωήν του μέλλοντος αιώνας.

And I look for the Resurrection of the dead,
and the life of the world to come.

Ich harre eder Auferstehung der Toten
und des Lebens des kommenden Äons.

J'attends la résurrection des morts
et la vie du siècle à venir.

Μη μεριμνάτε για τα εγκόσμια!

Όλα αυτά είναι μόνο ένα όνειρο! Η επίγεια ζωή είναι μόνο ένα όνειρο! Ο καιρός πλησιάζει! Καθαριστείτε με τη μετάνοια! Ετοιμαστείτε για την αναχώρηση σας απ' αυτή τη ζωή! Όσο κι αν έχετε ζήσει εδώ, μια στιγμή μονάχα είναι. Να προσεύχεστε αδιάλειπτα...

Αγίου Ιγνατίου Μπτριαντσανίνωφ

Είπεν ο μέγας Χρυσόστομος:

«Όποιος θέλει να πάρη βιβλίον να ανάγνωση, πρώτον πρέπει να επικαλέση τον Θεόν, να φωτίση τους οφθαλμούς της καρδιάς του, εις το μη μόνον να αναγνωρίζη, [αλλά] και να πράττη με όλην του την δύναμιν, δια να μη ομοιάση εκείνον, ομού πωλεί ψωμία, και αυτός αποθνήσκει της πείνας ή εκείνον, όπου εξήντλει το νερόν, και αυτός φλογίζεται της δίψας.»

Ο Γέροντας Εφραίμ Φιλοθεΐτης για τον Γέροντα του

Ιωσήφ τον Ησυχαστή και Σηλαιώτη

«...Στην εν γένει ασκητική του ζωή ήταν πολύ αυστηρός και άτεγκτος. Αγάπησε με όλη του την ψυχή «νηστεϊαν, αγρυπνίαν, προσευχήν...» Το ψωμάκι του και το φαγάκι του πάντοτε με μέτρο και με το ζύγι. Μάλιστα, δεν έτρωγε φαγητό πρόσφατο, εάν γνώριζε ότι υπήρχε κάποιο περίσσευμα από τις προηγούμενες ήμερες. Εν τούτοις, στον τομέα της διαίτης με μας τους νέους έδειχνε συγκατάβασι. Ήξερε πώς η νηστεία δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά εργαλείο και μέσο, στη βοήθεια των ασκητικών αγώνων. Και εφόσον το πρόγραμμα μας ήταν τόσο απαιτητικό και επειδή διέβλεπε τις τόσες σωματικές μας αδυναμίες, έκρινε ότι έπρεπε να μας οικονομήση.

Αλλά η επιείκεια του φαινόταν σαν να εξαντλήται όλη σ' αυτήν την συγκατάβασι. Πέραν τούτου σφόδρα απαιτητικός. Όχι ότι δεν γνώριζε να συγχωρή σφάλματα ή να ανέχεται αδυναμίες, αλλά ήθελε από μας να επιστρατεύουμε όλες τις δυνάμεις της ψυχής και του σώματος στην άσκησι.

Και μας έλεγε: «Ό,τι δεν δίδομε να το χρησιμοποιήση ο Θεός, το χρησιμοποιεί ο άλλος. Γι' αυτό και ο Κύριος μας δίδει εντολή να Τον αγαπάμεν εξ όλης ψυχής και καρδιάς, δια να μη ευρίσκη τόπο και ανάπαυσι ο πονηρός να σταθή μέσα μας...»

Όλοι αμαρτάνουμε

Όλοι αμαρτάνουμε, όλοι παραβαίνουμε τις εντολές του Χριστού και τους κανόνες της Αγίας Εκκλησίας, ωστόσο, κάποιοι ομολογούν ότι είναι αμαρτωλοί και μετανοούν για τα ανομήματα τους, αντιθέτως άλλοι απορρίπτουν τους ιερούς κανόνες ισχυριζόμενοι ότι είναι ξεπερασμένοι και όχι πλέον απαραίτητοι· ωσάν να είμαστε πνευματικότεροι από εκείνους πού μας παρέδωσαν τους εκκλησιαστικούς κανόνες, τους οποίους ο ίδιος ο Κύριος τους έδωσε στους Αποστόλους Του και στους Ιεράρχες. Ενώπιον μας εκτείνονται δυο μονοπάτια: το μονοπάτι του σοφού ληστή και το μονοπάτι του ληστή πού αποβλήθηκε στην κόλαση υπό το βάρος της βλασφημίας του.

Άγιος Ιωάννης Μαξίμοβιτς

Αρχιεπίσκοπος Σαγκάης

και Σαν Φρανσίσκο

Το καντήλι μπροστά στην εικόνα

«Είναι ωραίο πράγμα να ανάβουμε καντήλια μπροστά στις εικόνες. Άλλα πιο ωραίο πράγμα είναι να προσφέρουμε στον Θεό σαν θυσία τη φλόγα της αγάπης. Τότε είμαστε αληθινοί προσκυνηταί του. Αν ανάβεις καντήλια στις εικόνες και δεν έχεις αγάπη προς τον Θεό και τον πλησίον σου, αν είσαι φιλάργυρος και φιλόνομος, η θρησκεία σου είναι ματαιά». Γιατί ανάβω το καντήλι;

- Μου θυμίζει ότι όπως ο Θεός είναι φως, έτσι πρέπει να είναι και η ζωή μας φωτεινή.
- Είναι ο έλεγχος στα σκοτεινά μας έργα.
- Είναι μία δική μας θυσία ένδειξη ευγνωμοσύνης και αγάπης για το Χριστό πού θυσιάστηκε για μας.
- Είναι το φόβητρο στις δυνάμεις του σκότους πού προσπαθούν να απομακρύνουν το νου του ανθρώπου και τις προσευχές του, από το φως πού είναι ο Θεός.
- Όπως το καντήλι καίγεται μέσα στο λάδι, έτσι και εμείς πρέπει να ζητάμε το έλεος του Θεού για τις αμαρτίες μας καίγοντας το δικό μας θέλημα και κάνοντας το θέλημα του Θεού.
- Όπως δεν ανάβει το καντήλι χωρίς τα δικά μας χέρια, έτσι και εμείς δεν θα είχαμε το φως αν ο Χριστός και Θεός μας δεν είχε έρθει στη γη.

Αγίου Ιωάννη της Κρονστάνδης

Κυρίλλου Πατριάρχου Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών

Τα πρότυπα, που, είτε ηθελημένα -είτε μη ηθελημένα, συντείνουν στην κατάλυση του εθνικού πολιτισμού και της θρησκευτικής ταυτότητας των λαών, θα οδηγήσουν το πλήρωμα του κόσμου του Θεού σε μια ομοιομορφοποίησή του - ενοποίησή του δηλ. και σε μια πτώχευσή του και τελικά, σε μια πλήρη καταστροφή του!

ΚΟΥΦΙΟΙ – ΦΤΩΧΟΙ – ΦΘΗΝΟΙ

Αυτό είναι το σίγουρο!

Δεν έχομε πίστη·

ούτε πόθο για αγώνα.

Και τίποτε δεν μπορεί

σ' αυτό να μας βοηθήσει.

Ούτε Θεοί ούτε άρχοντες·

ούτε εξοπλισμοί.

* * *

Είμαστε άρρωστοι πολύ!

Άρρωστοι σε ανίατη μορφή!

Έχομε βαρεθή την ζωή!

Δεν είμαστε πια άξιοι

ούτε να κοπιάσωμε,

ούτε να φτιάξωμε κάτι.

* * *

Δεν είμαστε πια άξιοι

ούτε μια σκέψη σωστή

σαν άνθρωποι να κάμωμε

* * *

Και αυτά πού λέμε,

από άλλους τα παίρναμε.

Μηχανικά τα πιπιλίζομε.

* * *

Και ότι γεννάμε μόνοι μας,

αρρωστημένη είναι κατάσταση.

Χωρίς ενθουσιασμό· χωρίς παλμό.

Ιερομόναχου Ιωάννου Εκονόμτσεφ

Μετάφραση: + ο Ν.Μ.

ΤΟΝ ΕΙΔΕΣ;

Μια γριούλα αναστενάζει. Και λέει.

— Κύριε!

Ένας άνδρας πού βρίσκεται δίπλα της, την ρωτάει:

— Τον είδες ποτέ τον Κύριο;

— Και βέβαια τον είδα!

— Και τι «άνθρωπος» είναι;

— Καλός. Καλόψυχος. Λεπτοκαμωμένος. Πονάει για μας.

Κατάλαβε, ότι είχε να κάμει με έξυπνη γριά. Άλλα δεν το έβαλε κάτω. Ξαναρώτησε:

— Τον σατανά τον ειδές καμιά φορά;

— Και βέβαια τον είδα!

— Και πώς είναι αυτός;

— Να, ολόιδιος με σένα: Καλοθερμμένος. Χοντρός. Στο σώμα και στους τρόπους. Και είρωνας! Επήγε για μαλλί. Και βγήκε κουρεμένος.

Ή γριούλα ήταν σπύρτο.

ΝΑ ΧΑΙΡΩ - ΝΑ ΧΑΙΡΩ!

Είπε ο άγιος Κοσμάς:

Έκαμα μια θερμή προσευχή. Παρακάλεσα τον Κύριο.

Του είπα: Κύριε, αξίωσε με, όπως συ σταυρώθηκες

και πόνεσες εκούσια για μένα,

έτσι και εγώ να θέλω,

όταν θα υποφέρω για ΣΕΝΑ και θα πονώ, να χαίρω.

Πότε θα κάνω και εγώ την ίδια προσευχή;

Κάνει, χριστιανοί εμείς, να μη χαίρουμε,

όταν πονάμε για τον Χριστό;

Νέες Θρησκείες

Μια ημέρα είχε βγει ο διάβολος περίπατο μαζί με ένα φίλο του.

Έκεί λοιπόν πού επήγαιναν, βλέπουν ξαφνικά έναν άνδρα να σκύβει κάτω και κάτι να παίρνει.

- Τι να ευρήκε άραγε; ερώτησε ο φίλος του.

- Λίγη αλήθεια! απάντησε ο διάβολος.

- Και ανησυχείς; τον ερώτησε ο φίλος του.

- Όχι, (του απάντησε). Όχι. Δεν ανησυχώ καθόλου! Αυτό για μένα είναι καλό. Θα τον βάλω να της δώσει πιο πολλή σημασία από ο, τι της αξίζει, και να την πιστεύσει τόσο, πού να την κάμει μια καινούργια Θρησκεία, μια καινούργια ομολογία.

* * *

Η Ομολογία Πίστεως, το Σύμβολο της Πίστης μας, είναι ο καλύτερος οδοδείκτης. Μας δείχνει ποία είναι ή αληθινή πίστη, ποία είναι η αληθινή οδός που οδηγεί στον Θεό.

Δεν συμβαίνει το ίδιο με την κάθε θρησκευτική ομολογία-έργο ανθρώπων.

Μπορούν ποτέ, τα έργα των ανθρώπων να συγκριθούν με τα έργα του Θεού;

Μπορεί ποτέ, ο λόγος των ανθρώπων να ισοσταθμίσει με τον λόγο του Θεού;

Άνθρωποι γεμάτοι εγωισμό φαντάσθηκαν ότι οι γνώμες τους ήσαν οι καλύτερες στον κόσμο. Και τις κήρυξαν με φανατισμό! Και απόκτησαν οπαδούς! Έτσι γέμισε ο κόσμος ψεύτικες θρησκείες.

* * *

Οι θρησκείες αυτές, δεν είναι οδοί προς τον Θεό. Είναι στραβά μονοπάτια.

Δεν είναι οδοδείκτες. Είναι συνθήματα απατηλά.

Δεν οδηγούν στον Θεό. Οδηγούν μακριά από τον Θεό.

Δεν οδηγούν στον Θεό. Δεν οδηγούν πουθενά.

+ Μητροπολίτου Νικοπόλεως Μελετίου.

ΤΙ ΑΛΛΟ ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΟ

• Ό Χριστός,

• Συμπέρασμα για μένα:

Είναι προτιμότερο, να μπορώ να προσεύχομαι σαν τον προφήτη Δανιήλ, προτιμώντας την προσευχή από οτιδήποτε άλλο, παρά να μπορώ να κηρύττω, να μιλάω για το Χριστό, σαν τον αρχάγγελο Γαβριήλ, και σαν μερικούς μεγάλους αγίους,

• Ό άνθρωπος,

όταν ξέρει, να προσεύχεται, να μιλάει στον Θεό, στον ουράνιο πατέρα του, και να Τον ακούει, ξέρει και να εργάζεται για το Θεό· ξέρει και να κάνει το θέλημα Του.

• Και τότε,

Τι άλλο πιο μεγάλο θέλει; Υπάρχει κάτι άλλο πιο μεγάλο;

Το Αίμα Του είναι ΕΝΑ.
Το άγιο Βάπτισμα είναι ΕΝΑ.
Και η Εκκλησία είναι ΜΙΑ.
Δεν υπάρχει,
ούτε ΔΕΥΤΕΡΟΣ Χριστός,
ούτε ΔΕΥΤΕΡΗ Εκκλησία.
* * *

Κάποιοι όμως «λεπτοί», τάχα «καλλιεργημένοι» στα μυαλά, τάχα «ανοιχτόμυαλοι» και «ανοιχτομάτηδες»,
δεν την ευρίσκουν την ζωή στον Χριστό!

Και δεν τα καταφέρνουν να το καταλάβουν, ότι Αυτός είναι η ζωή!

Και λοιπόν;

Τον προσπερνάνε! Τον αφήνουν στην άκρη. Μα εξακολουθούν να ψάχνουν!

* * *

Και ψάχνουν να βρουν την αιώνια ζωή, εκεί που δεν υπάρχει.

Άγιος Γρηγόριος Νύσσης

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΧΡΕΟΣ

Είπε ο Κύριος:

Πατέρα, αυτή είναι η αιώνια ζωή;

να γνωρίζουν Εσένα, τον μόνο αληθινό Θεό'

και Εκείνον, που Σε έστειλες τον Ιησούν Χριστό (Ιω. 17,3).

Λοιπόν. Αν η γνώση του Θεού είναι αιώνια ζωή, έχουμε χρέος, όσο ζούμε

- να προσπαθούμε όλο και πιο πολύ, και

- να προχωρούμε όλο και πιο πολύ,

σε πιο βαθιά γνώση του Θεού, μέχρι που να πεθάνουμε. Γιατί τότε φεύγοντας για την «αιώνια ζωή», δεν θα πεθάνουμε' αντίθετα, τότε η ζωή μας θα γίνει πιο πλούσια και πιο τέλεια.

Άγιος Αυγουστίνος Ιη Ιωαν.αν (105),3